

تمرین

الف درستی یا نادرستی عبارت‌های زیر را مشخص کنید.

درستی	نادرستی	
☒	☐	۱- زندگی نامه نوشته‌ای است که اخبار و اطلاعات هر روز در آن نوشته می‌شود.
☐	☒	۲- «کارمت» به معنای «که برایت بیاورم» است.
☒	☐	۳- مثلی «دسته گل به آب دادن» یعنی «هدیه فرستادن برای کسی».

ب جاهای خالی را پر کنید.

۴- در جاهای خالی، هم معنی واژه‌های داخل کمانک را بنویسید.
 در شهری (تاجر) بازرگان ثروتمندی بود. که هر بار به سفر می‌رفت، برای دوستان و (نوکرانش) خدمتگزار هدیه‌ای می‌آورد. او به طوطی‌اش هم قول داد که سلام و (پیامش) پیغامش را به طوطیان هندوستان برساند. وقتی طوطیان هندوستان را دید، گفت:

«کان فلان طوطی که (آرزومند) مشتاق شاست از (سرنوشت) تضای آسان در حبس ماست!»

پ جور کنید.

- ۵- کلمه‌های سمت راست را به جمله‌های مناسب در سمت چپ وصل کنید.
الف) واژه نامه	نوشته‌ای که اطلاعات شخصی هر فرد در آن می‌آید.
ب) شناسنامه	نوشته‌ای که معنی هر لغت و واژه در آن می‌آید.
پ) سالنامه	نوشته‌ای که نتیجه‌ی کارهای هر فرد در آن می‌آید.
ت) کارنامه	نوشته‌ای که روز و ماه یک سال شمسی، قمری و میلادی در آن نشان داده می‌شود.

۶- بیت‌های ستون سمت راست را به مفهوم آنها در سمت چپ وصل کنید.

الف) «کان فلان طوطی که مشتاق شاست / از تضای آسان در حبس ماست»	ترسیدن و مردن طوطی <u>زود فسخ</u>
ب) «هر غلامی را بیاورد ارمان / هر کنیزک را بخشید او نشان»	آوردن هدیه برای همه‌ی غلامان
پ) «آن یکی طوطی ز دردت بوی برد / زهره‌اش بدرید و لرزید و برد»	زندانی بودن طوطی

ت گزینه‌ی درست را با علامت ✓ مشخص کنید.

۷- کدام گزینه، با ترکیب «نامه» واژه‌ی معنادار نمی‌سازد؟

کار (۱)	شاه (۲)	نیک (۳) ✓	روز (۴)
---------	---------	-----------	---------

۸- در شعر زیر، «گفت خام» به چه معنا است؟

«لین، چرا کردم؟ چرا دادم پیام؟
 ۱) سخن ارزشمند ۲) سخن کم
 ۳) سخن زیاده ۴) سخن نسنجیده ✓

۹- کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

بازرگان ✓ (۱)	شیرین زبان (۲)	شکر سخن (۳)	سینه زنان (۴)
---------------	----------------	-------------	---------------

۱۰- در داستان «طوطی و بازرگان» مهم‌ترین ویژگی طوطی داستان چیست؟

زشت بودن طوطی (۱)	شیرین سخنی طوطی (۳)
تنبل بودن طوطی (۲)	دانایی و زیرکی طوطی ✓ (۴)

۱۱- کدام گزینه جاهای خالی را کامل می‌کند؟

من وقتی کارنامهم را گرفتم، بسیار خوشحال شدم؛ زیرا تمام نمرات من عالی بود و به من سویق نامه داده بودند. وقتی پدرم نمره‌هایم را دید بسیار خوشحال شد و گفت: «به سینما برویم و فیلمی ببینیم که فیلم نامه اش جالب است.

۱) شناسنامه - هفته نامه - گذرنامه	۲) شناسنامه - گذرنامه - فیلم نامه
۳) کارنامه - تشویق نامه - فیلم نامه ✓	۴) کارنامه - تشویق نامه - شناسنامه

فارسی و نگارش

شماره فصل ۲

[۵۲]

شادکام ≠ ناراحت و غمگین

آزاد ≠ اسیر / زندان

گران بها ≠ بی ارزش / کم بها

فایده ≠ زیان / ضرر

[۵۳]

ت	ر	ا	س	ا	د	م
ح	ک	ی	ظ	ر	ا	ح
د	ص	ا	ق		ف	ب
د	ا	ت	ص		ذ	و
ی	خ	ج	ت	ر	ا	س
ن		ا	ا	ک		د
ا	ن	ر	ن	ق	و	ش
ص	ک	ت	د	ی	ه	ص
ا	ت	و	ک	س	ک	ا

حیس - ساکت - مشتاق - اسیر - تاجر - قصد

[۵۴]

۱۴- از بین واژه‌های زیر، واژه‌های جمع را رنگ بزنید.

- ارزان
- طوطیان
- شادمان
- بازرگان
- گران بها
- ارمغان
- نگران
- شکایت
- دوستان
- اسارت
- خوش‌خوآن
- جوان
- روزگاران

[۵۵]

۱۵- متن زیر را بخوانید و نشانه‌های نگارشی آن را بگذارید. (اردبیل - مدرسه‌ی افسر صادقی - ۹۸ - با اندکی تغییر)
 ۱- بازرگان (۱) طوطی خود را بسیار دوست می‌داشت (۲) طوطی به او گفت (۳) ای بازرگان (۴) سلام مرا به طوطیان هندوستان برسان (۵) وقتی بازرگان با طوطیان هندوستان صحبت کرد (۶) یک طوطی افتاد و مُرد (۷)

[۵۶]

۱۶- هم‌آوای واژه‌های زیر را بنویسید سپس با آنها جمله بسازید.
 الف) قضا: سرنوشت و قضای آسمان مدد به این شرکت کنند
 غذا: من غذا بخش را دوست دارم
 غریب: مادرم به خانمی که در شهر ما غریب بود ابرک کرد
 ب) قریب: قریب به دو ماه است دو ستم را ندیده‌ام
 صد: صد بار هم به شیراز بروم باز دوست دارم بروم
 پ) اسد: برای استفاده بهتر از آب باید سد بسازیم
 ۱۷- یک بند توصیفی درباره‌ی «معلم» بنویسید. (در بندتان از تشبیه استفاده کنید.)
معلم مثل یک مادر دلسوز و مهربان مراقب همه دانش‌آموزان است و گران‌انگیزه آن‌هاست بنابراین همیشه تلاش می‌کند که آن‌ها را راهنمایی کند و مثل یک شمع راه دانش‌آموزانش را روشن کند

شماره مقاله
 شماره فصل
 شماره و نگارش
 چهارم دبستان

محتوای بیشتر خودتو ارزیابی کن

مفاهیم تکمیلی شما